Гегельдің философиясы

II курс студенті

Мамандығы: Шетел филологиясы

Орындаған: Тоғайбекова Аружан

Тексерген:Туленова Гульнар

Жоспар

I. *Өмірдерек*
II. *Тарихы*
III. *Мемлекет пен құқыққа көзқарасы*
IV. *Философиясының негізгі ұстамдары*
V. *Ғылыми шығармашылығы*

Туған күні:	27 тамыз 1770
Туған жері:	Штутгарт, Вюртемберг корольдігі
Қайтыс болған күні:	14 қараша14 қараша 1831 (61 жас)
Қайтыс болған жері:	Берлин, Пруссия

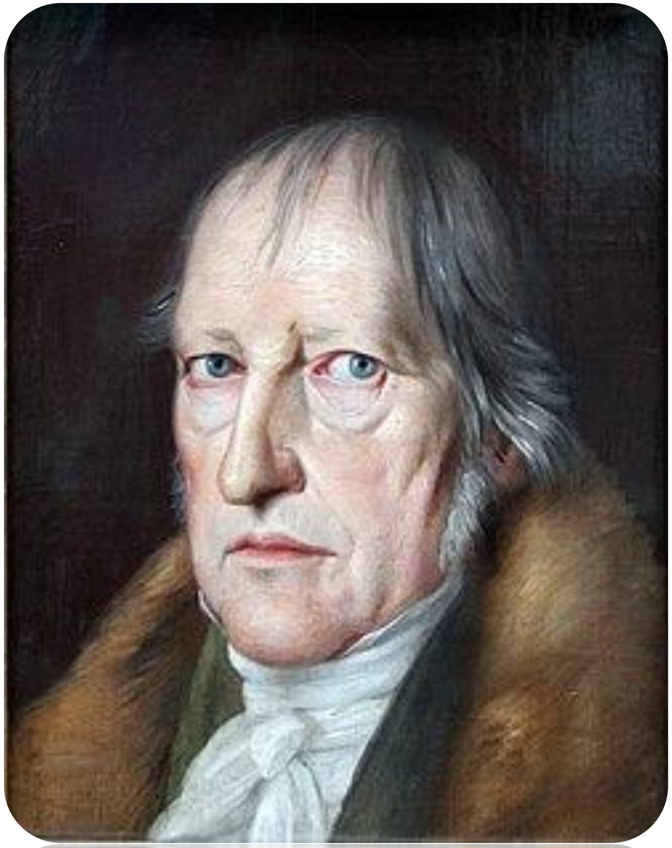

Георг Вильгельм Фридрих Гегель

Өмірдерек

- Георг Вильгельм Фридрих Гегель (нем.Георг Вильгельм Фридрих Гегель (нем. Georg Wilhelm Friedrich Hegel; 27 тамыз 1770Георг Вильгельм Фридрих Гегель (нем. Georg Wilhelm Friedrich Hegel; 27 тамыз 1770, ШтутгартГеорг Вильгельм Фридрих Гегель (нем. Georg Wilhelm Friedrich Hegel; 27 тамыз 1770, Штутгарт — 14 қараша 1831Георг Вильгельм Фридрих Гегель (нем. Georg

Тарихы

1788 - 1793 Тюбинген теологиялық университетінің философиялық және теологиялық курстарын тыңдап, магистрлік диссертациясын қорғады. Өз курстастарынан ішінде Шеллингпен және Гельдерлинмен тату болды. Олармен бірге Француз төңкерісінің идеясымен шұғылданған студенттік саяси клубтің мүшесі болды.

1793 жылы дін ілімі кандидатының толық курсын аяқтау барысында философияның мұғалімі атала алады деген аттестат алған.

1793- 1796 Бернде үй мұғалімі
1797 - 1800 Майндағы Франкфуртте үй мұғалімі
1806 -1816 Нюрнберг гимназиясының директоры
Гейдельберг университетінің (**1916**) және
Берлин университетінің профессоры (**1818**) болған

Мемлекет пен құқыққа көзқарасы

- Мемлекет пен құқық мәселелерін қарастырды. Еңбектері: "Германияның КонституциясыМемлекет пен құқық мәселелерін қарастырды. Еңбектері: "Германияның Конституциясы", "РухМемлекет пен құқық мәселелерін қарастырды. Еңбектері: "Германияның Конституциясы", "Рух философиясы", "ҚұқықМемлекет пен құқық мәселелерін қарастырды. Еңбектері: "Германияның Конституциясы", "Рух философиясы", "Құқықфилософиясы", "Тарих философиясыМемлекет пен құқық мәселелерін қарастырды. Еңбектері: "Германияның Конституциясы", "Рух философиясы", "Құқықфилософиясы", "Тарих философиясы", "1831 жылы реформа жайлы ағылшындық билль" және т.б. Құқық философиясы- философияның гегельдікі жүйесінің аса маңызды құрамдас бөлігі.

- Гегель азаматтық қоғам мен саяси мемлекеттің ара-жігін ажыратып қарастырады. Оның ойынша, мемлекет дамудың ең жоғарғы сатысы - азаматтық қоғамда пайда болады

Азаматтық қоғамның үш негізгі тұсы:

- қажеттіліктер жүйесі,
- әділ сот,
- полиция және бірлестіктер.

Азаматтық қоғам құрылымында үш сословиені атап көрсетеді:

- субстанционалды (жер иеленушілер - дворяндар мен шаруалар);
- өнеркәсіптік (фабриканттар, саудагерлер, қолөнершілер);
- жалпылама (шенеуніктер).

Философиясының негізгі ұстамдары

Гегельдің ғылыми-шығармашылық қызметі Германиядағы саяси-әлеуметтік тұрмыстың елеулі өзгеріске ұшырап, елдегі ішкі қайшылықтардың күрт шиеленіскен кезеңіне тұстас келді. Сондықтан ол өзіне дейінгі ойшылдардың, әсіресе 17 — 18 ғасырлардағы ағылшын, француз ағартушыларының, дәстүрлі неміс ғылымы мен мәдениетінің, өнері мен әдебиетінің жетістіктерін мұқият зерттей отырып, дәйекті тарихилық жүйені ұсынды. Ол кез келген философиялық ілім нақты проблемаларды негіздей отырып, тарихи қажеттілікке қарай жүріп келе жатқан тұтас жүйенің даму кезеңінде белгілі рөлге ие болатынын айтты. Гегельдің бұл пікірі философия тарихында үлкен маңыз атқарды. Егер философия үнемі үздіксіз даму үстіндегі тарихи жүйе болса, онда оның аясындағы нақты проблемалар ғылыми дамудың негізгі құрамдас бөліктері саналады.

Гегель философиясының жүйесі мынадай үш бөлімнен тұрады

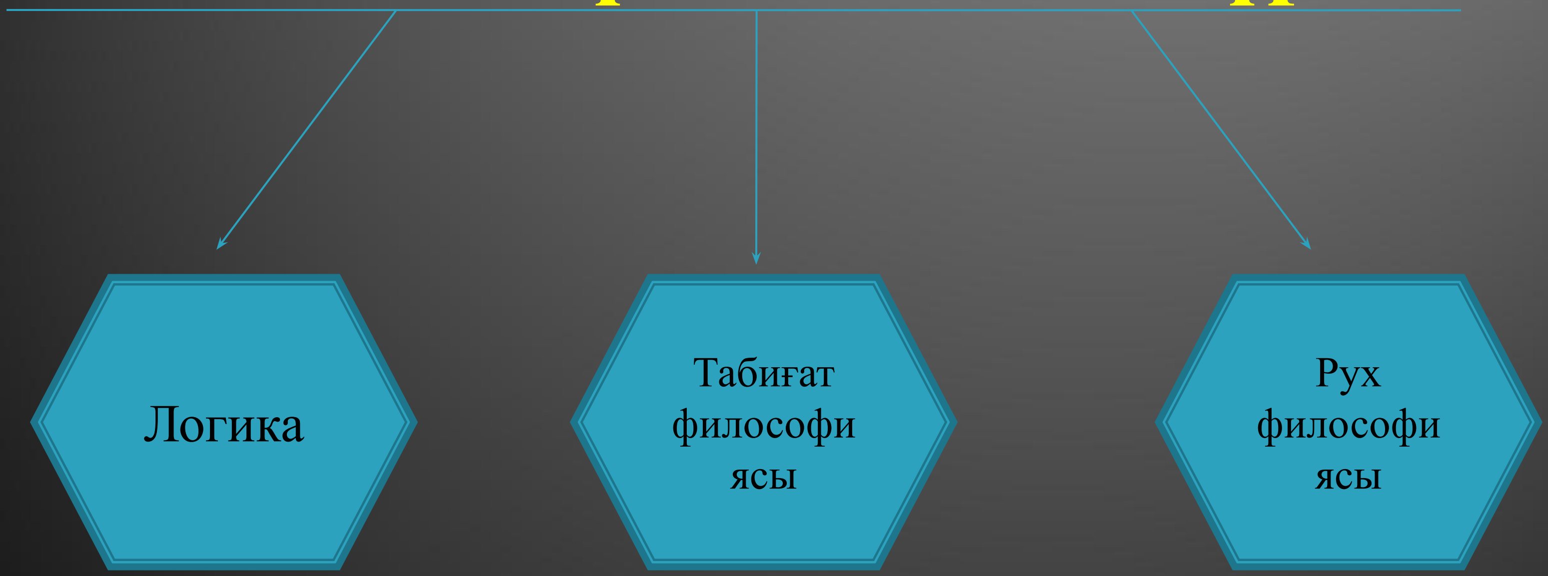

Гегель өзінің “Рух феноменологиясы” (1807), “Логика ғылымы” (1812), “Тарих философиясы”, “Құқық философиясы” (1821), т.б. еңбектерінде тарихи даму иедясын тұтастай диалектика теориясына айналдырады. Қоғам өміріне, әсіресе, дін мен саясатмәселелеріне арналған алғашқы философиялық шығармаларының бірі — “Кім абстрактылы ойлайды” атты мақаласында, ал болашақ диалектикалық, зерделілік әдіске негіз қалады.

Гегельдің философиялық жүйесіндегі ең құндысы - оның рух жөніндегі ойлары. Ол адамзат рухын тарихи көзқарас тұрғысынан талдап, оның даму сатылары жөнінде тамаша ойлар мен пікірлер айтады.

Гегельдің ойынша, рух даму процесінде өзінің үш сатысынан өтеді:

1. Субъективті рух - яғни жеке адамның санасы.
2. Объективті рух - оған ол құқ, мораль, адамгершілік, отбасы, азаматтық, мемлекеттікті жатқызады.
3. Абсолюттік рух - ол өнер, дін және философия.

Субъективті рух - Гегель үш ғылымның шеңберінде қарайды. Олар: антропология, феноменология және психология. Антропология ілімінде ол жеке адамның тұлғалық қасиеттерінің қалыптасуына, дене мен жанның арақатынасына, адамзаттың нәсілдік айырмашылықтарына, мінез-құлық пен темпераментіне, адамдардың өмір кезеңдеріндегі айырмашылықтарға т.с.с. көңіл бөліп талдайды.

Объективтік рух - Гегельдің түсінігі бойынша, қоғам өміріндегі құқтық және адамгершілік қатынастарды қамтиды. Рухтың терең мәні еріктікте болғаннан кейін, құқтық қатынастардың өзі тікелей шынайы өмірге енген еріктіктің болмысы болып есептеледі.

Ғылыми шығармашылығы

«Рух феноменологиясы» (1807) (Phänomenologie des Geistes, 1806/07)

«Логика ғылымы» (1812—1816) - Wissenschaft der Logik

«Философиялық ғылымдар энциклопедиясы» (Enzyklopädie der philosophischen Wissenschaften)

«Құқық философиясы» (1821) (Grundlinien der Philosophie des Rechts, (1821)

«Табиғат философиясы» (Naturphilosophie)

«Рух философиясы» (Philosophie des Geistes)

«Тарих философиясы» (Philosophie der Geschichte)

«Эстетика» (Vorlesungen über die Ästhetik)

«Дін философиясы» (Philosophie der Religion)

«Философия тарихынан лекциялар» (Vorlesungen über die Geschichte der Philosophie)

Назарларыңызға рахмет!!!